REGULAMIN PROGRAMU
„MĄDRA SZKOŁA CZYTA DZIECIOM”

§ 1. Postanowienia ogólne

1. Inicjatorem i organizatorem Programu „Mądra szkoła czyta dzieciom”, zwanego dalej Programem „Mądra szkoła”, jest Fundacja „Cała Polska czyta dzieciom”, zwana dalej Fundacją CPCD.
2. Program „Mądra szkoła” opiera się na codziennym czytaniu uczniom przez nauczycieli na lekcjach ciekawych i wartościowych książek – dla przyjemności, bez odpytywania, oceniania i sprawdzianów.
3. Program jest realizowany w roku szkolnym 2026/2027, z perspektywą jego kontynuacji w kolejnych latach.
4. Udział w Programie jest dobrowolny i bezpłatny.
5. Regulamin określa zasady zgłaszania się szkół, realizacji i dokumentowania Programu oraz warunki otrzymania certyfikatu.
6. Partnerami Fundacji CPCD w realizacji Programu „Mądra szkoła” są: Szkoła Edukacji PAFW i UW, „Budząca się szkoła”, Fundacja Szkoła z Klasą, Fundacja Rodzina od A do Z oraz Polski Związek Logopedów.

§ 2. Cele Programu

Celem Programu „Mądra szkoła czyta dzieciom” jest:
1. wspieranie rozwoju językowego, umysłowego, emocjonalnego i społecznego dzieci i młodzieży;
2. budowanie więzi pomiędzy czytającym nauczycielem i uczniami oraz dobrych relacji pomiędzy uczniami w klasie i w szkole;
3. rozwijanie w szkole kultury czytania;
4. edukacja wychowawcza rodziców i zachęcanie ich do czytania dzieciom;
5. przeprowadzenie badań efektów codziennego czytania uczniom w wybranych placówkach.

§ 3. Założenia Programu „Mądra szkoła”

1. Program „Mądra szkoła czyta dzieciom” polega na wprowadzeniu codziennego czytania uczniom na lekcjach przez nauczycieli wartościowych książek jako skutecznego i przyjaznego dzieciom sposobu rozwijania ich kompetencji:

   a) **<u>umysłowych</u>**
   - bogatego i poprawnego języka, który jest podstawą myślenia, zdobywania wiedzy, komunikacji i udziału w kulturze;
   - zdolności koncentracji;
   - logicznego i krytycznego myślenia;
   - rozległej wiedzy ogólnej o świecie;
   - wyobraźni;

   b) **<u>emocjonalnych</u>**
   - empatii;
   - samoświadomości, w tym rozumienia własnych i cudzych emocji;
   - samoregulacji, w tym kontroli impulsów;
   - poczucia własnej wartości;

c) **społecznych**
- swobody komunikacji;
- umiejętności współpracy;
- zdolności budowania dobrych relacji, w tym koleżeństwa i przyjaźni;

d) **moralnych**
- wrażliwości na potrzeby i dobro innych;
- rozumienia sensu uniwersalnych wartości moralnych, takich jak szacunek, uczciwość, odpowiedzialność, przyjaźń, solidarność, mądrość;
- motywacji do praktykowania wartości moralnych z własnej woli i potrzeby.

2. Program zakłada codzienne czytanie uczniom:

a) dla przyjemności – nie na stopnie, nie w celu odpytywania czy sprawdzianów;
b) przez wychowawcę lub innego nauczyciela, co buduje więź nauczyciela i klasy;
c) na lekcji – co jest sygnałem, że czytanie jest ważne: uczy języka i myślenia;
d) ciekawych i wartościowych książek, przede wszystkim z zakresu literatury pięknej, których lektura – według badań – najbardziej angażuje odbiorcę emocjonalnie i tym samym najbardziej rozwija mózg.

3. Fundacja rekomenduje:

a) korzystanie z Kryteriów wyboru dobrych książek dla dzieci i młodzieży oraz Złotej Listy polecanych tytułów, ułożonych według kategorii wiekowych i opatrzonych recenzjami;
b) uwzględnianie przy wyborze lektur zainteresowań i propozycji uczniów;
c) przeznaczanie po lekturze czasu na swobodną rozmowę uczniów o książce, podzielenie się odczuciami i przemyśleniami, wysłuchanie innych, co jest również nauką mowy, komunikacji i jasnego wyrażania myśli, kształtuje wzajemny szacunek i rozwija koncentrację, gdy uczniowie słuchają się nawzajem z uwagą i nawiązują do swoich wypowiedzi.

§ 4. Sposoby realizacji Programu

1. Program może być realizowany na dwa sposoby:

1) Metoda 1 – proponowana w klasach młodszych

Codziennie na jednej lekcji nauczyciel/ka czyta uczniom dla przyjemności przez 20 minut ciekawą i wartościową książkę, odpowiednią do ich wieku i zainteresowań, a następnie dzieci o niej rozmawiają.

2) Metoda 2 – proponowana w klasach starszych (model bostoński)

a) dzień szkolny rozpoczyna się od 10 minut czytania uczniom na lekcji przez nauczycielkę/nauczyciela ciekawej, wartościowej książki, odpowiedniej do ich wieku i zainteresowań;
b) pod koniec dnia nauki **cała społeczność szkolna** – uczniowie, nauczyciele, dyrekcja, personel administracyjny i techniczny – przeznaczają 10 minut na

własną lekturę przyniesionych przez siebie książek lub czasopism w wersji drukowanej. Daje to uczniom jasny sygnał, że czytanie jest ciekawe i potrzebne nie tylko uczniom, ale też dorosłym!

W klasach, w których część uczniów nie potrafi jeszcze czytać samodzielnie, nauczyciel czyta wszystkim uczniom na głos przez ostatnie 10 minut zajęć.

2. Szkoła wybiera sposób realizacji Programu odpowiedni do wieku uczniów oraz swoich możliwości organizacyjnych. W różnych klasach danej szkoły mogą być stosowane różne metody.

Szersze omówienie metod realizacji Programu znajduje się w materiale „Opis Programu" na stronie internetowej Programu w serwisie Fundacji: https://calapolskaczytadzieciom.pl/madra-szkola-czyta-dzieciom/

§ 5. Uczestnicy Programu

1. Do Programu mogą przystąpić szkoły podstawowe i ponadpodstawowe każdego typu z całej Polski, w tym także szkoły branżowe.
2. Program może być realizowany w całej szkole lub w wybranych klasach.
3. Szkoła wyznacza Koordynatorkę/Koordynatora Programu „Mądra szkoła".
4. Koordynatorką/em może być nauczycielka/nauczyciel, bibliotekarka/bibliotekarz szkolny lub inny pracownik pedagogiczny szkoły.
5. Koordynatorką/Koordynatorem Programu „Mądra szkoła" może być także Lider/Liderka kampanii „Cała Polska czyta dzieciom" w danej placówce.
6. W przypadku dużej liczby klas uczestniczących w Programie można powołać dwóch lub więcej Koordynatorów, którzy współpracują ze sobą.
7. Do kontaktów z Fundacją szkoła zgłasza tylko jedną Koordynatorkę lub Koordynatora.

§ 6. Zgłoszenie do Programu

1. Warunkiem przystąpienia szkoły do Programu „Mądra szkoła" jest:
   a) zgoda Dyrekcji szkoły na udział w Programie;
   b) wskazanie Koordynatorki/ra Programu;
   c) wskazanie klas, w których Program będzie realizowany;
   d) akceptacja niniejszego Regulaminu;
   e) wypełnienie formularza zgłoszeniowego na posiadanym lub założonym w tym celu indywidualnym koncie w serwisie Fundacji.

2. Zgłoszenia do Programu dokonuje Dyrekcja szkoły, Koordynator/ka lub inna osoba upoważniona przez Dyrekcję.

3. Jedna szkoła przesyła jeden formularz zgłoszeniowy, niezależnie od liczby klas uczestniczących w Programie.

4. Potwierdzenie przyjęcia przez Fundację zgłoszenia szkoły do Programu jest przesłane na adres e-mail wskazany w formularzu.

5. Po przyjęciu zgłoszenia Koordynator/ka otrzymuje dostęp do materiałów Programu oraz informacje dotyczące webinarów, spotkań eksperckich i innych form wsparcia zapewnionych przez Fundację.

6. O zmianie Koordynatora lub liczby klas uczestniczących w Programie szkoła informuje Fundację na bieżąco drogą mailową na adres: fundacja.cpcd@gmail.com

7. Nabór placówek do edycji Programu w roku szkolnym 2026/2027 potrwa do 15 grudnia 2026 r.

8. W kolejnym roku szkolnym zgłoszenia będą przyjmowane od 1 września do 15 grudnia 2027 r.

§ 7. Warunki prawidłowej realizacji Programu w szkole

1. Poinformowanie nauczycieli o zasadach Programu, pozyskanie deklaracji codziennego czytania i ustalenie spraw organizacyjnych.
2. Wprowadzenie codziennego czytania uczniom w zgłoszonych klasach zgodnie z założeniami Programu określonymi w § 3 i § 4;
3. Codzienne czytanie uczniom jest rozumiane jako czytanie w każdym dniu nauki szkolnej z wyjątkiem przerw wynikających z organizacji pracy szkoły (np. w dni wolne ustawowo lub z powodu egzaminów, nieobecności nauczyciela). Rekomendowane jest czytanie uczniom na wycieczkach, podczas Zielonej Szkoły oraz w czasie zastępstw.
4. Poinformowanie rodziców o udziale szkoły w Programie oraz o korzyściach z codziennego czytania dzieciom;
5. Zamieszczenie na stronie internetowej szkoły oraz w prowadzonych przez nią mediach społecznościowych banerów z informacją o udziale w Programie, dostępnych do pobrania na stronie internetowej Programu.
6. Informowanie Fundacji o przebiegu realizacji Programu zgodnie z § 8 ust. 4 i § 12.
7. Przeprowadzenie minimum 3 działań w danym roku szkolnym dodatkowo angażujących uczniów w szkolną kulturę czytania (§ 8 ust. 3).

§ 8. Zadania Koordynatora Programu

1. Komunikacja z rodzicami – przekazanie w mailingu do rodziców lub podczas spotkania w szkole informacji o Programie „Mądra szkoła” i korzyściach z codziennego czytania dzieciom, zachęcanie rodziców do codziennego czytania dzieciom w domu, okresowe przesyłanie rodzicom materiałów edukacyjnych Fundacji, a także informowanie ich o wydarzeniach w szkole w ramach Programu i o badaniach, o ile szkoła do nich przystąpi. Fundacja rekomenduje zaangażowanie rodziców i lokalnej społeczności w akcje czytelnicze organizowane przez szkołę w ramach Programu.

2. Organizacja i promocja Programu w szkole, w tym:

    a) przekazanie zgłoszonym do Programu nauczycielom materiałów informacyjnych Programu oraz linku do Kryteriów wyboru dobrych książek i Złotej Listy książek;

b) promocja Programu poprzez informacje na tablicy informacyjnej, na www szkoły (banery dostępne są na stronie internetowej Programu);
c) ustalenie z nauczycielami uczestniczącymi w Programie metody czytania uczniom oraz proporcji czasu czytania i swobodnej rozmowy po lekturze;
d) uzgodnienie z nauczycielami tygodniowego grafiku codziennego czytania w poszczególnych klasach;
e) ustalenie sposobu pozyskiwania książek (np. wypożyczanie z biblioteki szkolnej, zamawianie z biblioteki publicznej, korzystanie z książek przynoszonych przez dzieci, wymiana między klasami);
f) wspólny z uczniami wybór książek lub tekstów na czas krótkich zastępstw;
g) informowanie nauczycieli o terminach i tematyce webinarów Fundacji dla uczestników Programu „Mądra szkoła";
h) prowadzenie we współpracy z „czytającymi nauczycielami" prostego zestawienia działań realizowanych w ramach Programu, z podaniem liczby uczestniczących uczniów oraz przeczytanych lektur, do wykorzystania również przy wypełnianiu ankiet, o których mowa w § 12.

UWAGA! Nauczyciele w różnych klasach nie muszą czytać uczniom tych samych książek. Mogą np. wybierać tytuły wspólnie z klasą, w zgodzie z Kryteriami wyboru dobrych książek do czytania dzieciom.

3. Inicjowanie i/lub współorganizowanie działań angażujących uczniów wokół idei radości z czytania, np.:
   a) przygotowanie przez uczniów plakatów, informacji lub prezentacji nt. korzyści z czytania dzieciom do udostępnienia w przestrzeni szkoły;
   b) stworzenie przy udziale uczniów w „czytających" klasach lub we wspólnej przestrzeni szkoły kącików czytelniczych z półkami na książki przynoszone przez uczniów do wspólnego korzystania;
   c) organizacja szkolnych konkursów literackich lub krasomówczych;
   d) przygotowanie przez uczniów prezentacji ulubionych książek i rekomendacji czytelniczych dla innych klas;
   e) włączenie szkoły w Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom.

4. Wypełnienie i przesłanie do Fundacji przez Koordynatora elektronicznych ankiet nt. przebiegu Programu po rozpoczęciu, w trakcie i po zakończeniu jego realizacji w danym roku szkolnym, zgodnie z § 12.
5. W przypadku udziału szkoły w badaniach efektów czytania uczniom – współpraca w uzgodnionym zakresie z zespołem badawczym.

UWAGA! Koordynator nie musi wykonywać wszystkich działań samodzielnie. Może inspirować innych nauczycieli, rodziców i uczniów lub powoływać zespoły do realizacji określonych zadań.

§ 9. Ramowy harmonogram Programu

1. Program „Mądra szkoła czyta dzieciom" jest realizowany w ramach danego roku szkolnego zgodnie z następującym harmonogramem:

   1) **Etap I – przygotowanie do realizacji Programu (ok. 2–4 tygodni)**

      a) zgłoszenie szkoły do Programu;
      b) wybór szkolnego Koordynatora/ki Programu w placówce;

c) udostępnienie przez Fundację materiałów online na stronie internetowej Programu;
d) zapoznanie nauczycieli i rodziców z założeniami Programu przez Koordynatorkę/a;
e) ustalenie sposobu organizacji codziennego czytania w zgłoszonych klasach;
f) udział w webinarach dla nauczycieli i zainteresowanych rodziców.

UWAGA – wszystkie webinary i spotkania eksperckie będą rejestrowane i udostępniane na stronie internetowej Programu w celu umożliwienia ich późniejszego obejrzenia przez Koordynatorów, „czytających nauczycieli" oraz rodziców uczniów objętych Programem.

2) **Etap II – rozpoczęcie i prowadzenie codziennego czytania**
a) rozpoczęcie codziennego czytania w zgłoszonych klasach;
b) webinary/spotkania eksperckie na temat wpływu czytania dzieciom na ich rozwój językowy, psychiczny, umysłowy, emocjonalny i społeczny;
c) webinar dotyczący wyboru wartościowych książek dla dzieci i młodzieży, Kryteriów wyboru dobrych książek oraz Złotej Listy Fundacji.

3) **Etap III – podsumowanie realizacji Programu (ok. 2–4 tygodni)**
a) kontynuacja codziennego czytania;
b) webinar/spotkanie podsumowujące dla Koordynatorów – wymiana doświadczeń i dobrych praktyk;
c) ewaluacja Programu i wypełnienie ankiety końcowej przez Koordynatorkę/a;
d) podsumowanie przez Fundację realizacji Programu w danym roku szkolnym i przyznanie certyfikatów.

2. Podane ramy czasowe mają charakter orientacyjny. Szkoła dostosowuje przebieg poszczególnych etapów do terminu przystąpienia do Programu i swoich możliwości organizacyjnych, z uwzględnieniem wymaganego do uzyskania certyfikatu okresu co najmniej 6 miesięcy regularnego czytania uczniom w danym roku szkolnym.

3. Szczegółowy harmonogram webinarów i spotkań z tematami, nazwiskami prowadzących, terminami i zasadami udziału będzie na bieżąco publikowany na stronie internetowej Programu i przekazywany Koordynator(k)om drogą mailową.

4. Organizator może dostosowywać terminy i tematykę webinarów oraz spotkań eksperckich stosownie do potrzeb uczestników Programu.

5. Każda osoba ubiegająca się o certyfikat indywidualny — Koordynator lub nauczyciel — jest zobowiązana do udziału w co najmniej połowie webinarów przewidzianych w danej edycji Programu. Wymóg ten można spełnić poprzez udział w spotkaniach na żywo lub obejrzenie ich nagrań przed wypełnieniem ankiety końcowej. Osoby dołączające do Programu w późniejszym terminie mogą korzystać z nagrań wcześniejszych webinarów.

§ 10. Zadania Fundacji jako Organizatora Programu:

1. Udostępnienie bezpłatnych materiałów i wskazówek dotyczących realizacji Programu;

2. Rekomendacja wartościowych książek, w tym Kryteriów wyboru dobrych książek dla dzieci i młodzieży oraz Złotej Listy tytułów polecanych do czytania dzieciom z podziałem na kategorie wiekowe i z recenzjami;
3. Organizacja nieodpłatnych webinarów i spotkań z ekspertami dla Koordynatorów, nauczycieli i rodziców;
4. Kontakt merytoryczny i organizacyjny z pracownikami Fundacji;
5. Monitoring i ewaluacja Programu, w tym przeprowadzenie końcowej ankiety po zakończeniu Programu w danym roku szkolnym;
6. Promowanie dobrych praktyk, tj. działań i rozwiązań stosowanych przez szkoły uczestniczące w Programie;
7. Przekazanie certyfikatów szkołom, Koordynatorom i nauczycielom uczestniczącym w Programie, zgodnie z warunkami określonymi w § 13.

§ 11. Badania efektów Programu

1. Fundacja planuje przeprowadzenie badań efektów codziennego czytania uczniom w szkole.
2. Udział szkoły w badaniach jest dobrowolny i będzie wymagał odrębnej zgody Dyrektora szkoły.
3. Fundacja przekaże szkołom zaproszonym do udziału w badaniach informację na ich temat.

§ 12. Ewaluacja Programu

1. Na początku, w trakcie oraz po zakończeniu realizacji Programu w danym roku szkolnym Koordynator/ka wypełnia elektroniczne ankiety udostępnione przez Fundację. Zakres pytań jest dostosowany do etapu realizacji Programu i obejmuje odpowiednio informacje o:
   a) okresie realizacji Programu;
   b) liczbie uczestniczących klas, uczniów i nauczycieli;
   c) częstotliwości czytania;
   d) czytanych książkach;
   e) zaobserwowanych rezultatach;
   f) trudnościach w realizacji Programu;
   g) zrealizowanych dodatkowych działaniach czytelniczych;
   h) webinarach, w których Koordynator i/lub nauczyciele z placówki uczestniczyli na żywo lub których nagrania obejrzeli.

   Termin i sposób przekazania ankiet Fundacja poda Koordynatorom drogą mailową.

2. Informacje o udziale w webinarach są zbierane wyłącznie w ankiecie końcowej. Fundacja nie wymaga dodatkowych potwierdzeń udziału.

§ 13. Certyfikaty i wyróżnienia

1. Certyfikat udziału w Programie „Mądra szkoła czyta dzieciom” otrzyma szkoła, jeżeli:

   a) w zgłoszonych klasach prowadzono czytanie uczniom zgodnie z zasadami Programu przez co najmniej 6 miesięcy w danym roku szkolnym;

b) w szkole zrealizowano co najmniej trzy działania, o których mowa w § 7 ust. 7;
c) Koordynator wypełnił końcową ankietę, o której mowa w § 12.

2. Certyfikaty indywidualne otrzymają Koordynator i nauczyciele realizujący Program zgodnie z Regulaminem, którzy spełnili wymóg udziału w webinarach określony w § 9 ust. 5.
3. Koordynator wskazuje w ankiecie końcowej nauczycieli, dla których mają zostać przygotowane certyfikaty indywidualne, i potwierdza spełnienie przez nich warunków określonych w ust. 2.
4. Fundacja zaprosi wybranych wyróżniających się Koordynatorów i nauczycieli do udziału w Finale kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” w 2027 r.
5. Udział szkoły w badaniach efektów czytania nie jest warunkiem otrzymania certyfikatów.

§ 14. Materiały i oznaczenia Programu

1. Szkoła może nieodpłatnie wykorzystywać logo i materiały dostępne na stronie internetowej Programu zgodnie z wytycznymi i wyłącznie w związku z jego realizacją i na jego potrzeby.
2. Materiałów i logo Programu nie można przerabiać bez zgody Organizatora.
3. Materiałów nie można wykorzystywać do celów komercyjnych.

§ 15. Dane osobowe

1. Administratorem danych przekazanych w formularzu zgłoszeniowym jest Fundacja „Cała Polska czyta dzieciom”.
2. Dane są przetwarzane w celu organizacji, realizacji, bieżącej komunikacji i ewaluacji Programu „Mądra szkoła czyta dzieciom”, a także w celu kontaktu ws. badania efektów czytania uczniom i współpracy przy ich prowadzeniu, o ile dana placówka do nich przystąpi.
3. Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych zawiera Klauzula RODO dostępna na stronie internetowej Programu.
4. W formularzach dotyczących realizacji Programu nie należy przekazywać danych osobowych uczniów.
5. Szkoła może przekazywać Fundacji zdjęcia lub krótkie materiały filmowe z przebiegu Programu do publikacji na www Fundacji i w jej mediach społecznościowych pod warunkiem posiadania wymaganych prawem zgód do publikacji wizerunku osób uczestniczących w programie, w tym zgód rodziców lub prawnych opiekunów dzieci. Przekazywanie ww. materiałów jest dobrowolne i nie jest warunkiem otrzymania certyfikatu udziału w Programie.

§ 16. Rezygnacja i wykluczenie z Programu

1. Szkoła może w dowolnym czasie zrezygnować z udziału w Programie, przesyłając informację o swojej decyzji Organizatorowi.
2. Organizator może wykluczyć szkołę z Programu w przypadku działań sprzecznych z jego celami, Regulaminem lub dobrem uczniów.
3. Organizator może odmówić przyznania certyfikatu za udział w Programie, jeżeli nie zostały spełnione warunki określone w § 13.

§ 17. Postanowienia końcowe

1. Niniejszy Regulamin obowiązuje od dnia 18 października 2026 r.
2. Organizator może wprowadzić zmiany w Regulaminie, informując o nich uczestników drogą elektroniczną.
3. W sprawach nieuregulowanych w Regulaminie decyzje podejmuje Organizator.
4. Pytania dotyczące Programu prosimy kierować na adres: fundacja.cpcd@gmail.com
5. Koordynatorów Programu „Mądra szkoła czyta dzieciom" oraz wszystkich nauczycieli, którzy chcieliby wspierać rozwój dzieci poprzez czytanie im i prowadzić we współpracy z Fundacją działania na szerszą skalę niż zakłada Program „Mądra szkoła", zapraszamy do dołączenia do Sieci Liderek i Liderów kampanii „Cała Polska czyta dzieciom".